

پدیکلوزیس

▶ شپش های انسانی حشراتی کوچک، بدون بال و خونخوار هستند.

▶ تخم شپش، رشک نام دارد که بیضی شکل، سفید رنگ و به اندازه ته سنجاق است و بر حسب نوع، به مو و درز

لباس ها می چسبد.

▶ این حشره به دنبال تماس های نزدیک بین فردی یا هنگامی که افراد خانواده در فصول سرد برای تامین گرما،

لباس های بیشتری می پوشند و به صورت دسته جمعی زندگی می کنند از شخصی به شخص دیگر انتقال می

یابد.

▶ شپش سر و رشک های آن معمولاً در لابه لای موها و بر روی پوست سر بخصوص در نواحی پشت گوش و

پس سر دیده می شود و رنگ آن سفید مایل به خاکستری است.

▶ شپش به جامعه و یا طبقه اجتماعی خاصی مربوط نیست.

انتقال شپش سر از طریق تماس مستقیم با فرد آلوده و عمدتاً در اثر تماس با اشیا آلوده نظیر حوله، شانه، برس سر، کلاه، روسری، مقنعه و چادر نماز، متکا و لباس های خواب و ... که به طور مشترک مورد استفاده قرار بگیرند و یا اینکه در یک جا بر روی هم قرار داده شوند صورت می گیرد، همچنین بوسیله صندلی های سالن های اجتماعات، کلاس ها، وسایل نقلیه عمومی، کمد های لباس، حمام های عمومی، رختکن استخرها و ... انتقال انجام می شود.

برای تشخیص رشک توجه به نکات زیر ضروری است :

- ▶ رشک ها همیشه تخم مرغی شکل بوده و به مو در نزدیکی پوست سر چسبیده اند.
- ▶ رشک ها در گیجگاهها، بالای گوش ها و پشت گردن دیده میشوند .
- ▶ برای جدا کردن رشک ها از مو استفاده از ناخن ها یا برس ضروری بوده ، به راحتی جدا نمی شوند.
- ▶ به هر حال برای پیدا کردن تخم شپش می بایست با حوصله تمام از یک گیجگاه به طرف مقابل ، منطقه به منطقه مو را گشت و بهتر است این کار زیر نور مناسب انجام شده و البته استفاده از یک ذره بین هم می تواند کمک کننده باشد. ضمنا این دقت را هم باید معطوف داشت که نزدیکی زیاد سر به فرد مورد معاینه ، می تواند باعث منتقل شدن شپش به سر فرد معاینه کننده شود.

درمان شپش سر

▶ شستشوی مرتب سر با شامپو های معمولی و آب گرم، تعداد شپش های بالغ را کاهش می دهد. شامپوی پرمترین ۱٪، لوسیون دایمتیکون ۴٪، شامپوی گامابنزن (لیندان)

▶ نکته ۱: مدت زمان لازم از آغشته سازی تا شستشو (۱۰ دقیقه برای پرمترین، ۸ ساعت برای دایمتیکون و ۴ دقیقه برای لیندان)، همچنین خشک یا مرطوب بودن مو، بر حسب بروشور موجود در شامپو یا لوسیون و بر اساس توصیه شرکت سازنده تعیین می شود.

▶ نکته ۲: زمان لازم برای اثرگذاری و ماندگاری لوسیون یا شامپو (۱۰ دقیقه و ...) از پایان اتمام آغشته سازی کل موها محاسبه شود.

نکته

کوتاه نمودن موها در درمان شپش تاثیری ندارد ولی برای تسهیل در امر شانه کردن و رشک زدایی کمک کننده است؛ در این خصوص لازم است توصیه شود قبل از کوتاه کردن مو، آرایشگر از آلودگی فرد به شپش مطلع گردد تا باعث انتشار آلودگی در آرایشگاه نشود یا می توان در منزل نسبت به کوتاه کردن مو اقدام نمود.

عوارض پدیکلوزیس

1. خارش شدید پوست بعلت ماده بزاقی و مواد دفعی شپش به زیر پوست.
2. پوسته پوسته شدن و ضخیم شدن پوست در اثر خاراندن زیاد
3. بروز عفونت های ثانویه باکتریال به دنبال خاراندن زیاد پوست مثل زرد زخم
4. انتقال بیماری هایی نظیر تیفوس اپیدمیک ، تب راجعه اپیدمیک ، تیفوس آندمیک ، تب خندق از سایر عوارض پدیکلوزیس می باشد.

توصیه های بهداشتی

- رعایت بهداشت فردی مهم ترین تاثیر را در پیشگیری از آلودگی به شپش دارد.

- استحمام مرتب و منظم، شانه کردن موهای سر در روز به دفعات مختلف، تمیز کردن و شستشوی منظم برس، شانه، لباس، روسری، کلاه و دیگر وسایل شخصی از اصول مهم پیشگیری از شپش است.

- در شرایط گسترش آلودگی به شپش تن، آموزش به مردم در مورد شستشوی لباس و ملحفه در آب جوش، استفاده از ماشین لباسشویی و خشک کن، اتو کردن منظم لباس، به ویژه درزهای آن برای از بین بردن شپش و رشک مهم می باشد.

- پرهیز از تماس لوازم شخصی و لباس های افراد آلوده و عدم استفاده از وسایل شخصی مانند کلاه، شانه، برس و سایر وسایل قابل انتقال است. در موارد آلودگی بسیار شدید، شپش سر حتی از طریق پستی صندلی اتومبیل و اتوبوس، سالن های اجتماعات و سمینارها نیز دیگران بایستی به طور مداوم به مردم آموزش داده شود.